

9 Φεβρουαρίου 2014

Παράδοση και εκσυγχρονισμός: Σύγκρουση ή συνύπαρξη;

/ [Γενικά Θέματα](#)

γράφει ο Κωνσταντίνος Χολέβας - Πολιτικός Επιστήμων

Η ελληνική κοινωνία και όχι μόνον αυτή τίθεται κατά καιρούς ενώπιον

ερωτημάτων και διλημμάτων. Ένα από αυτά είναι και το δίπολο παράδοση ή εκσυγχρονισμός. Άλλοι το παρουσιάζουν με τη μορφή της σύγκρουσης (μαύρο ή άσπρο), άλλοι το βλέπουν ως μία καλή ευκαιρία σύνθεσης και συνύπαρξης διαφορετικών στοιχείων του παρελθόντος και του παρόντος. Επί παραδείγματι οι ανιστόρητοι εκσυγχρονιστές της περιόδου Κώστα Σημίτη έβαλαν κατά της Εκκλησίας, της εθνικής ταυτότητας, της ιστορικής συνέχειας του Ελληνισμού, της δυναμικής εξωτερικής πολιτικής και γενικότερα προσπάθησαν να γκρεμίσουν την πολιτιστική μας ιδιοπροσωπεία. Το επιχείρημά τους ήταν να γίνουμε «Ευρωπαίοι», να μοιάσουμε τους ...προοδευμένους λαούς.

Αντιθέτως η πλειοψηφία των Ελλήνων πιστεύει ότι μπορούμε κάλλιστα να είμαστε Ευρωπαίοι, αλλά όχι ευρωλάγνοι, διατηρώντας την ελληνορθόδοξη παράδοσή μας, τη γλώσσα μας την ιστορική μας αυτοσυνειδησία. Άλλωστε και άλλοι λαοί συνδυάζουν την εμμονή στην παράδοση με την τεχνολογική πρόοδο. Θυμίζω ότι οι Ιάπωνες έχουν άριστη τεχνολογία και προηγμένη επιστημονική έρευνα, αλλά όταν επρόκειτο να στέψουν τον νέο αυτοκράτορα, προ ολίγων ετών, περίμεναν πρώτα να φυτρώσει το ιερό ρύζι!

Αυτή τη διάθεση σύνθεσης και συνύπαρξης του παραδοσιακού με το σύγχρονο παρατήρησα και σε μία έρευνα γνώμης, η οποία διεξήχθη από νέους μεταξύ νέων. Συγκεκριμένα οι σπουδαστές του ΙΕΚ ΞΥΝΗ πραγματοποίησαν μία έρευνα μεταξύ φοιτητών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με θέμα τον Εθελοντισμό. Νέοι και νέες των 19-22 ετών απάντησαν ότι κατά συντριπτική πλειοψηφία θεωρούν την Εκκλησία μας ταυτισμένη με την έννοια του εθελοντισμού και της κοινωνικής προσφοράς, ενώ ελάχιστοι συνέδεσαν τον εθελοντισμό με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και άλλους θεσμούς. Στην ίδια έρευνα, στην ερώτηση από ποιο μέσο ενημερώνονται για τον εθελοντισμό και για άλλα θέματα, το 90% απήντησε ότι ενημερώνεται κυρίως από το διαδίκτυο, ενώ τα ποσοστά των εφημερίδων και της τηλεόρασης ήσαν κάτω από 10%. Τί μας δείχνουν αυτά τα εύγλωττα στοιχεία; Ότι οι ίδιοι οι νέοι που χρησιμοποιούν στο έπακρο την τεχνολογία και το διαδίκτυο, πιστεύουν και στον κοινωνικό και πνευματικό ρόλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας και την βλέπουν ως θεμελιώδες στήριγμα της κοινωνίας μας.

Άλλωστε η ελληνορθόδοξη διδασκαλία των Τριών Ιεραρχών, τους οποίους τιμήσαμε προσφάτως, συνδύαζε από τον Δ΄ αιώνα ήδη την παράδοση και την εξέλιξη. Ο Μέγας Βασίλειος δίδασκε στους νέους να πιστεύουν στον Θεό και να μελετούν τον Όμηρο, αλλά παραλλήλως τόνιζε την ανάγκη να μαθαίνουν τα μαθηματικά και την αστρονομία και έλεγε στους γονείς να μην παντρεύουν τα κορίτσια τους χωρίς εκείνα να το θέλουν. Η παράδοση και η εξέλιξη μπόρεσαν να

εναρμονισθούν στην κοινωνία μας όσο ακολουθούσαμε την ελληνορθόδοξη παιδεία. Τα ξενόφερτα ιδεολογικά ρεύματα μάς έκαναν, κατά τις τελευταίες δεκαετίες, να βλέπουμε διχασμούς και συγκρούσεις εκεί που δεν υπάρχουν.

Μία άλλη εικόνα που είδα προ ημερών μας δείχνει πόσο κακό κάνει ο φανατισμός και η λογική του μαύρου-άσπρου. Ορισμένοι Ουκρανοί που δεν θέλουν την Ευρωπαϊκή Ένωση κυκλοφόρησαν μία σύνθεση στο διαδίκτυο, στην οποία η Ευρώπη συνδέεται με τον Σατανά, τον Χίτλερ, τα ναρκωτικά και την ομοφυλοφιλία, ενώ η Ρωσία συνδέεται με την Ορθοδοξία, τον πατριωτισμό, την εκτελεσθείσα τσαρική οικογένεια και την κατάκτηση του διαστήματος. Εύχομαι στη φίλη Ουκρανία να αποφύγει τέτοιες ακρότητες και να κατορθώσει τη σύνθεση. Αυτοί που δημιούργησαν αυτήν τη ζωγραφιά στο διαδίκτυο δεν έχουν καταλάβει ούτε την Ορθοδοξία ούτε την Ευρώπη. Δεν παίρνω θέση στη διένεξη μεταξύ ευρωπαϊστών και ρωσόφιλων της Ουκρανίας, αλλά φοβούμαι ότι στις διαδηλώσεις και από τις δύο παρατάξεις επικρατούν τα ακραία στοιχεία.

Το ελληνικό πνεύμα αναβαπτισμένο στην Ορθόδοξη παράδοση μάς διδάσκει τη σύνθεση. Παράδοση και εξέλιξη μπορούν να συνυπάρξουν.

Πηγή: agiasofiapeiraios.blogspot.gr